

בדידה להנדסה - תרגיל 7

13 במאי 2019

1. יהיו $R_0 \subseteq R_1$ יחסים על קבוצה A , הוכח/הפרד:
 א. R_0 רפלקסיבי $\Leftrightarrow R_1$ רפלקסיבי.
 ב. R_0 סימטרי $\Leftrightarrow R_1$ סימטרי.
 פתרון:
 א. נכון. R_0 רפלקסיבי $\Leftrightarrow I_A \subseteq R_0 \subseteq R_1 \Leftrightarrow I_A \subseteq R_1 \Leftrightarrow R_1$ רפלקסיבי.
 ב. לא נכון. $A = \{1, 2\}, R_0 = \emptyset, R_1 = \{(1, 2)\}$.
2. תהי A קבוצה לא ריקה ותהי $\{R_i\}_{i \in I}$ משפחה של יחסים רפלקסיביים וסימטריים עליה.
 א. הוכח: $R = \bigcap_{i \in I} R_i$ רפלקסיבי וסימטרי. האם זה נכון עבור $R = \bigcup_{i \in I} R_i$?
 הערה: הטענה נכונה גם עבור התכונה "טרנזיטיביות" שנלמד בהמשך.
 ב. נסמן $R_n = \{(x, y) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} : n | (x - y)\}$, מצא מהם:
 1. R_1 2. R_2 3. $R = \bigcap_{n \in \mathbb{N}} R_n$
 פתרון:
 א. רפלקסיביות: $\forall i \in I : I_A \subseteq R_i \Rightarrow \bigcap_{i \in I} R_i = R$ רפלקסיבי, מהנתון)
 סימטריות: יהי $(a, b) \in R \Leftrightarrow I_A \subseteq R \Leftrightarrow (a, b) \in R_i \Leftrightarrow (b, a) \in R_i \Leftrightarrow (b, a) \in R$ (כי R_i סימטרי, מהנתון)
 $\bigcap_{i \in I} R_i = R \Leftrightarrow (b, a) \in \bigcap_{i \in I} R_i = R \Leftrightarrow (b, a) \in R$ סימטרי.
- ב. 1. $R_1 = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ 2. $R_2 = \{(x, y) : a \text{ and } b \text{ have the same parity}\}$ 3. $R = \emptyset$
3. תהי A קבוצה ונגדיר יחס R על $P(A)$ כך: $R = \{(X, Y) : X \Delta Y = \emptyset\}$
 האם R רפלקסיבי/סימטרי? מהו היחס R ?
 פתרון:
 $X \Delta Y = (X \cup Y) \setminus (X \cap Y) = \emptyset \Leftrightarrow (X \cup Y) \subseteq (X \cap Y) \Leftrightarrow X, Y \subseteq X \cap Y \Leftrightarrow X \subseteq Y \wedge Y \subseteq X \Leftrightarrow X = Y$
 לכן: $R = \{(X, Y) : X = Y\} = I_A$, כלומר R הוא יחס היחידה (ובפרט רפלקסיבי וסימטרי).
4. נגדיר יחס R על \mathbb{Z} כך: $R = \{(a, b) : 5 | (2a + 3b)\}$
 האם R רפלקסיבי/סימטרי?
 פתרון:
 רפלקסיביות: $\forall a \in \mathbb{Z} : 2a + 3a = 5a \Rightarrow 5 | (2a + 3a) \Rightarrow (a, a) \in R$

סימטריות: נניח $(a, b) \in R$ אזי $5|(2a + 3b)$.
 כעת, $2b + 3a = 5b - 3b + 5a - 2a = 5(a + b) - (2a + 3b)$
 $5|(a + b)$ וכך $5|(2a + 3b)$ ולכן $5|(2b + 3a)$ (אם מספר מחלק שני מספרים אז הוא מחלק גם את ההפרש)
 אזי $(b, a) \in R \Leftarrow R$ סימטרי.

5. תהי A קבוצה ו- R יחס רפלקסיבי עליה.
 הוכח: $\forall n \in \mathbb{N} : R^n \subseteq R^{n+1}$, כלומר $R \subseteq R^2 \subseteq R^3 \subseteq \dots$.
 מצא תנאי מספיק לכך ש: $\forall n \in \mathbb{N} : R^n = R^{n+1}$.
 פתרון:
 נשים לב כי $R^{n+1} = R^n R$. יהי $(a, b) \in R^n$, צריך להוכיח כי $(a, b) \in R^{n+1}$.
 נשים לש שכיוון ש- R רפלקסיבימתקיים ש- $(b, b) \in R$, ולכן מהגדרת הרכבת יחסים נקבל שאם $(a, b) \in R^n \wedge (b, b) \in R$ אז $(a, b) \in R^{n+1}$, כדרוש.

6. כמה יחסים יש על קבוצה בגודל n ? כמה מהם רפלקסיביים?
 פתרון:
 נסמן $|A| = n$, כל יחס הוא תת-קבוצה של $A \times A$.
 $|A \times A| = n^2$, ולכן מספר היחסים הוא 2^{n^2} .
 כל יחס רפלקסיבי מכיל את יחס היחידה, כלומר $R = I_A \cup B$, כאשר $B \subseteq (A \times A) \setminus I_A$.
 היחס R הוא מספר תתי הקבוצות של $(A \times A) \setminus I_A$.
 $|(A \times A) \setminus I_A| = n^2 - n$ ולכן מספר היחסים הוא $2^{n^2 - n}$.